

Arkeologisk schaktningsövervakning

Bergmästargatan

vid schaktning för fjärrvärme och fjärrkyla inom fastigheten
Björken 8, inom fornlämning 68:1 i Falu stad och kommun,
Dalarna
2014

Arkivrapport dnr 14/14
Joakim Wehlin

© Lantmäteriet i2014/00618

Dalarnas museum, Falun, 2014

Inledning

På fastigheten Björken 8 och i Bergmästargatan har Falu Energi och Vatten AB schaktat för fjärrvärme och fjärrkyla (bilaga 1). Arbetsföretaget berörde fornlämning 68:1 i Falu stad. Fornlämningen utgörs av Faluns gamla stadslager som är av medeltida ursprung (FMIS). Länsstyrelsen Dalarna beslutade därför om att schaktningen skulle övervakas av en arkeolog från Dalarnas museum, dnr 431-12287-2013.

Syfte

Den arkeologiska schaktningsövervakningen syftade till att närmare klargöra fornlämningsförhållandena inom det aktuella schaktet.

Metod

Under och efter det att schakten grävdes har de övervakats och besiktats. Schakten grävdes skiktvis med planerings- samt smalskopa. Schaktbottnar och -väggar rensades delvis och schakten samt de påträffade lagren dokumenterades skriftligen och fotograferades. En plan upprättades över undersökningsytan utifrån befintliga hus och fastighetskartan (bilaga 2).

Resultat och utvärdering

Ett schakt grävdes längs Bergmästaregatan från T-kors i söder mot Parkgatan och norrut i höjd med adress Bergmästaregatan 2 (bilaga 2-3). Schaktet var här 1,4 meter brett och 1,3 meter djupt. Ca 40 meter från T-kors vek schaktet in mot det sydvästra hörnet på LRF-huset (Bergmästaregatan 2). I hörnet av schaktet var detta något bredare 4x3 meter (bilaga 3-4). I detta hörn och söderut fanns ett synligt slagglager. Detta kunde endast dokumenteras 8 meter söderut eftersom resten av schaktet var igenfyllt vid fältbesöket. Lagerföljd i denna del var 0,2 meter vägmaterial, 0,2 meter fyllning, 0,04 meter lerblandad slagg och sedan slagg till botten 1,3 meter ned (bilaga 4). Tillsammans med slaggen fanns bitvis träflis. I den östra delen av schaktet, från gatan och in mot fastigheten (bilaga 2), kunde endast moderna störningar iakttas.

Inga kulturlager med antikvariskt intressanta fynd eller material för eventuell analys påträffades i schaktet. Det skall dock påpekas att den naturliga marken inte var synlig i någon del av schaktet och därmed finns möjligheten att äldre kulturlager och lämningar finns kvar under slagglagren.

Sammanfattning

Med anledning av schaktning för fjärrvärme och fjärrkyla inom fastigheten Björken 8 och i Bergmästargatan i Falu stad har arkeolog från Dalarnas museum genomfört en arkeologisk förundersökning i form av schaktningsövervakning. Arbetsföretaget berörde fornlämning 68:1 som utgörs av Faluns gamla stadslager av medeltida ursprung.

Inga kulturlager med antikvariskt intressanta fynd eller material för eventuell analys påträffades i schaktet.

Referenser

Arkiv

FMIS. Riksantikvarieämbetets fornminnesinformationssystem.

www.fmis.raa.se

Tekniska och administrativa uppgifter

Länsstyrelsens diarienummer:	431-12287-2014
Socken:	Falu stad
Fornlämning, raä nr:	68:1
Fastighet:	Björken 8
Koordinater, centralt i UO:	N: 6719000
(SWEREF99 TM)	E: 534917
Höjd (RH 2000):	110-115 m.ö.h.
Inmätning:	Manuell inprickning
Utförandetid:	2014-01-14
Schaktlängd:	60 meter
DM projektnummer:	1544
DM diarienummer:	14/14
DM fotoaccession:	2014/49, 4 digitala foton
Arkeologisk personal:	Joakim Wehlin
Fältarbetsledare:	Joakim Wehlin
Projektansvarig:	Joakim Wehlin

Dokumentationsmaterialet förvaras på Dalarnas museum. Inga fynd tillvaratogs.

Bilagor

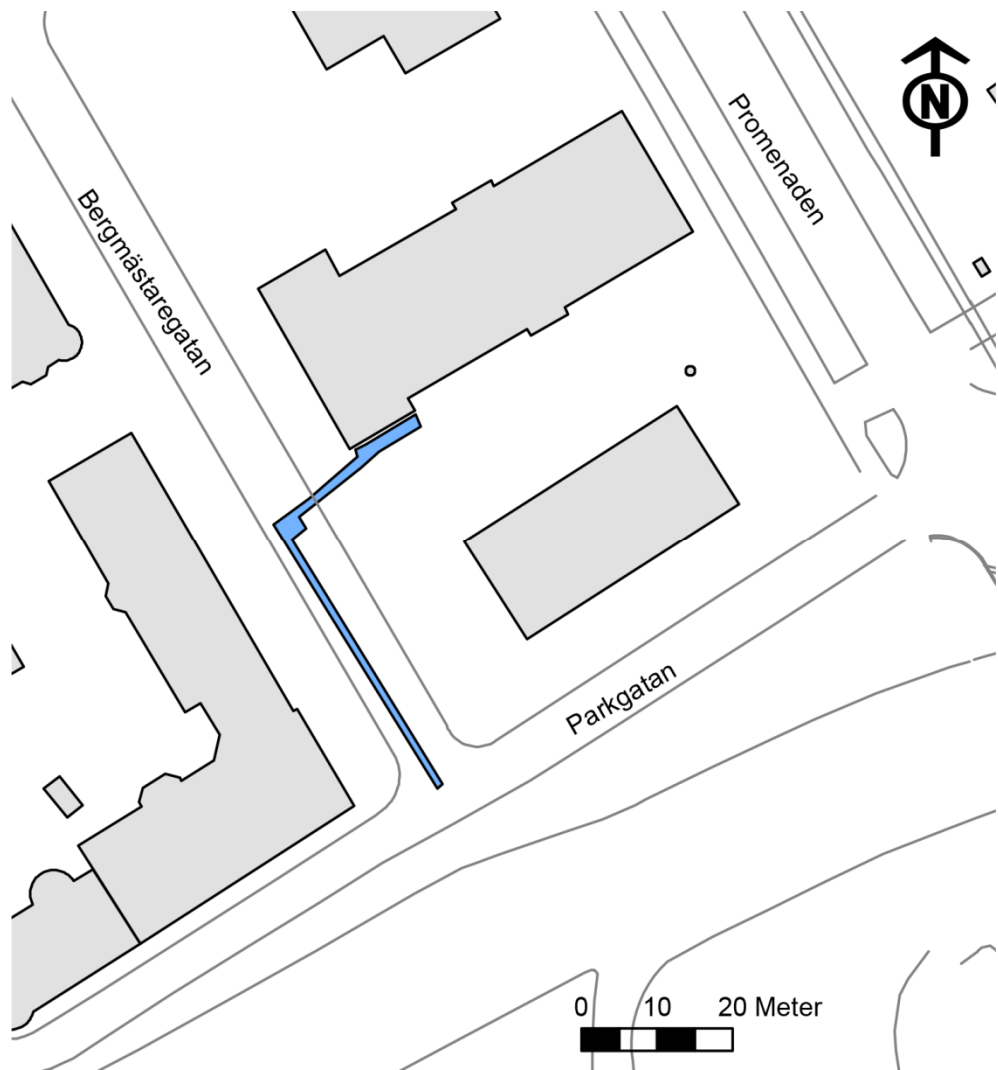
2 Kartor/planer

2 Foton

Bilagor

Bilaga 1. Utdrag ur terrängkartan med undersökningsområdet (UO) markerat med en blå cirkel. Skala 1:10 000.

Bilaga 2. Utdrag ur fastighetskartan med schaktet markerat i blått. Skala 1:1 000.

Bilaga 3. Den centrala delen av schaktet i Bergmästargatan. Foto från sydöst. Fotograf Joakim Wehlin.

Bilaga 4. Lagerföljden precis i kröken av schaktet. Foto från sydöst. Fotograf Joakim Wehlin.